

Hasák i valašská Eiffelovka. Zdejší miniatury rozhleden jsou unikát

Už od malička ho fascinuje krajina domova. Rodiče ho naučili se po ní umět dívat, což ovlivnilo spousty jeho rozhodnutí a směřování, ať už profesních, sportovních či volnočasových. I proto se Radek Bednařík před lety rozhodl v Luhačovicích vytvořit galerii miniatur staveb Dušana Jurkoviče. Postupně se začala ubírat více k rozhlednám, nicméně Jurkovičova díla tam můžeme obdivovat nadále. Minigalerie v ulici Pod Lěstím je českým a pravděpodobně i evropským unikátem, prohlédnout si tam můžeme přes dvě stoky modelů. „Dušan Sám Jurkovič mě oslovoval vždycky. Je to velmi silně, nejen svým dílem, inspirativní osobnost,“ vysvětluje Radek Bednařík. V roce 2003 tak vzniklo občanské sdružení Jurkovičův svět, dnes už spolek, který chtěl jeho dílo prezentovat zajímavou a zcela odlišnou formou než jiné organizace. První model vytvořili v roce 2009, Minigalerie rozhleden přišla o čtyři roky později.

„Od té doby k nám jezdí množství návštěvníků nejen z bývalého Československa. Rozhledny jsou neskutečně pestré, nejen co se týče jejich architektonického vzhledu, ale i historických vazeb a vlivů na místa, ve kterých stojí. A právem máme být na ně hrdí, tak jako na prostor, ve kterém žijeme,“ podotýká Radek Bednařík. Trojrozměrné modely vznikají z papíru, dřeva, plastu, ale třeba i z lega. O velkou část expozice se postaral 3D tisk, jde opravdu o věrné zmenšeniny skutečných rozhleden, které dodržují i přesné barvy. „U tisku to ovšem rozhodně není tak, že zmáčkneme cuplík a samo to vyjede. Je za tím neskutečné množství práce, často i bádání v archívech,“ vysvětluje Radek Bednařík a dodává, že díky zastoupení různorodých výrobních postupů má galerie vlastně i silný vzdělávací podtext.

Zastoupeno je 215 českých a slovenských rozhleden, které reálně stojí v území od Aše až po Humenné.

„Nedovedu a ani nemohu vybrat jednu nejzajímavější stavbu, to je prostě nemožné. Všechny jsou pro mne srdcovka. Za každou rozhlednou jsou nesmírně zajímavé příběhy – příběhy

jejich vzniku a místa, či příběhy lidí, kteří se kolem ní točili,“ říká zakladatel sbírky.

Najdeme v ní rozhledny historické, současné, i několik již zaniklých. Například od Jurkoviče nechybí jeho první navržená rozhledna, ovšem postavená až jako druhá, před pár lety na kopci u Rožnova pod Radhoštěm. Najdeme tam i tu druhou navrženou, první postavenou. A stejně tak i další Jurkovičovy objekty.

Po návštěvě minigalerie určitě stojí za to protáhnout krok k naučné stezce Královstvím rozhlednovým, která se rozkládá v nejbližším okolí kostela svatě Rodiny u promenády. Tam se můžeme na čtyřiaadvaceti cedulích seznámit s rozhlednami ze všech českých i slovenských krajů a díky směrovkám rovnou zjistit, jak jsou od nás daleko a kterým směrem se k nim vydat. Přímou v nejbližším okolí Luhačovic ale žádná rozhledna nestojí. V roce 2004 byl Radek Bednařík u toho, když se jedna plánovala na Komonci. „Bohužel, tehdy z důvodu nevyjasněných majetkoprávních vztahů se nepodařilo záměr uvést do života. Výhled by byl z ní úctyhodný a hlavně všemi směry. Historicky tam věž sloužící k rozhledům stála. Nicméně v Minigalerii máme naši virtuální luhačovskou rozhlednu, stačí jen přijít.“

Kdo by ale přece jen rád vyrazil do výšin, má cca v okruhu 30 km od Luhačovic na výběr množství různorodých rozhleden. Asi nejdostupnější je Na Skalce nad Bojkovicemi, případně šestice stejných dřevěných rozhleden na východním Slovácku – v Bánově, Vlčnově či Nivnici.

„Pak je tu několik kovových příhradových vysílačů, částečně sloužící jako rozhledna, např. Doubrava, Lhotka u Hradčovic či Rovnina nad Uherským Hradištěm. Pokud bych ale v tomto prostoru nějakou chtěl doporučit, tak je to minimálně Velký Lopeník, valašská Eiffelovka – Vartovna, Kelčský Javorník či hasák na Salaši za Velehradem. To jsou nádherné a originální stavby. A zajímavé jsou nejen svou lokalitou, kde stojí, ale především svými výhledy, které nabízejí po naší krásné domovině i částečně k sousedům na Slovensko,“ láká znalec rozhleden.

Jedním dechem dodává, že krásné výhledy si můžeme dopřát i bez rozhledny. „Chce to mít otevřené oči a srdce a výhledy si vás samy najdou. A možná se budete i divit, jak jsou neskutečně krásné.“

Šárka Holubcová